

ՄԱՍԻՍ

ՀԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

44րդ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 11 (2071) ՀԱԲԱԹ, ՄԱՐՏ 23, 2024
VOLUME 44, NO. 11 (2071) SATURDAY MARCH 23, 2024

Պաշտօնաթերթ
Ս. Դ. ՀԱՅԱԿԵԱՆ ԿՈԼԱԿՊՈՒԹԵԱՆ
ԱՐԵՎԵՄԾԵԱՆ ԱԺԵՐԻԿԱՅԻ

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave. Suite 101
Pasadena, California 91104

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵՆ

ԵԼՐՈՎԱԿԱՆ ԴԻՇՆԵՐԸ ԿԸ ԲԱԳՈՒԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Առջել

Հայաստանի նկատմամբ Ելրովական շարք մը երկիրներու հոգածութիւնը ու ցուցաբերած քաղաքական ու ռազմական զօրակցութիւնը այժմ սկսած են ստանալ նոր ու կարեւոր հանգամանքներ: Ելրովական Խորհրդարանը գրեթէ միաձայնութեամբ ընդունեց Ելրովական Միութեան անդամակցելու Հայաստանի թեկնածութեան կարեւութիւնները դիտարկելու միտուած բանաձեւ, որ կը նկատուի առաջին քայլը դէպի Ելրովական ընտանիքի անդամ դարնալու ճանապարհին:

Առաջմն Հայաստան պաշտօնապէս չէ դիմած Ելրովական Միութեան անդամակցութեան, սակայն հշխանութեան մաս կազմող քաղաքական գործիչներ վերջին շոշանին սկսած էին ակնարկել այդ մասին: Սակայն վարչապետ Փաշինեանի արձագանքը աւելի զգուշաւոր էր: Բանաձեւը ողջունելէ ետք վարչապետը յայտնեց, թէ այդ հարցը Հայաստանի մէջ հանրային քննարկման առարկայ պէտք է դառնայ: «Յոյս ունեմ, որ Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքական ուժերը, հասարակական կազմակերպութիւնները, հանրութեան տարբեր շերտեր, քաղաքացիներ վերաբերնունք կ'արտայայտեն Ելրովական Խորհրդարանից հնչող այս ուղերձի վերաբերեալ, որովհետեւ նման ուղերձներն ունեն շատ աւելի լայն արձագանքի կարիք, քան կառավարութիւնը կամ խորհրդարանական մեծամասնութիւնը», ըսաւ Փաշինեան:

Նախապէտը է արձանագրել որ, Ելրովական Միութեան անդամակցութիւնը երկար գործընթաց է ու հոն հասնելու ճանապարհին կան բազմաթիւ նախապայմաններ, որոնցմէ գլխաւորը ժողովրդավարութեան ամրապնդումը, քաղաքական կայունութիւնը, մարդկային եւ փոքրամասնութիւններու իրաւունքներու պաշտպանութիւնը, ազատ տնտեսութիւնը: Հայաստան տակաւին չէ հասած այդ մակարդակներուն, իսկ կարգ մը Ելրովական չափանիշներ խորը են հայկական ընտանեկան աւանդոյթներուն:

Ելրովական Միութեան նախապէտը առաջ տնտեսական միացեալ շուլքայ է, որուն մաս կազմելէ առաջ Հայաստան պէտք է դուրս գայ Ռուսաստանի գլխաւորած Ելրանեական Տնտեսական Միութեան: Այդ Միութեանը ներկայիս բաւական մեծ օգուտներ կուտայ Հայաստա-

ՆԱԹՕ-Ն Կ'ԱԶԱԿԾԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՆՔՆԻՉԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ. ՄԹՈՂԹԵՆԱՎԵՐԿ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան եւ ՆԱԹՕ-ի գլխաւոր քարտուղար Ենս Մթողթենավերկ Երեւանի մէջ կայացած նամլոյ ասուլիսի ընթացքին

Առաջին անգամ պաշտօնական այցով Երեւան ժամանած է ՆԱԹՕ-ի գլխաւոր քարտուղար Ենս Մթողթենավերկը:

ՆԱԹՕ-ի գլխաւոր քարտուղարը ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի հետ համատեղ յայտարարութիւններու ժամանակ ընդգծեց. «ՆԱԹՕ-Ն կ'աջակցի Հայաստանի ինքնիշխանութեան ու տարածքային ամբողջականութեան եւ խաղաղ գործումներու»:

Այս նշեց, ու Ռուբրանիոյ մէջմ Ռուսաստանի պատերազմը սթափեցող լիշեցում է, որ չենք կրնար չափանիքներու մէջ:

Կ'ողջունեմ ձեր համերաշխութիւնը Ռուբրանիոյ հետ եւ բոլոր գործընկերներուն կոչ կ'ընեմ կատարելու իրենցմէ կախուած ամէն ինչ, որ ֆութիւնը չաղթէ նախայարձակ պատերազմին: Մարտադաշտին վրայ իրավիճակը կը մնայ ծանր, բայց այս պատճառով ալ պէտք է աւելցնել, ոչ թէ պակսեցնել մեր աջակցութիւնը:

Եթէ ֆութիւնը Ռուբրանիոյ մէջ յաջողութեան հասնի, իրական վտանգ կայ, որ անոր յաջողութիւնը այնտեղ կանգ չառնէ, եւ այլ մենատիրականները ոգեշնչուին անկ:

Տեղի Ունեցած ՀԱՅԱԿԵԱՆ ԿՈԼԱԿՊՈՒԹԵԱՆ Պատմութեան Նուիրուած ԱՆԳԼԵՐԵՆ ՀԱՍՏՈՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱԳՈՒՄԸ

Բանախօս Դոկտ. Տէր Մարտուն (Ճախին) եւ օրուան համադրող՝ Մանուկ Աւետիքեան

Մարտ 14-ի երեկոյեան Փաստինայի ՀԿԲՄ-ի կեդրոնէն ներս՝ կազմակերպութեամբ «Մասիս» Հրատարակչութեան, տեղի ունեցաւ «Սոցիալ Դեմոկրատ ՀԱՅԱԿԵԱՆ Կուսակցութիւն. Քաղաքականութիւն, Գաղափարախօսութիւն» Անդ-

լերէն հատորի ներկայացումը: Երեկոյին ներկայ էին ՄԴՀԿ կեդրոնական Վարչութեան ատենապէտ Ընկ. Տոքթ. Համբիկ Սարգսի կամաց կեդրոնական վարչութեան այլ անդամներ, ՌԱԿ կեդրո-

ութիւն Եղիշեան

ՄԵՆՔ ՊԷՏՔ Է ԹՈՅԼ ՉՈՎԱՆՔ ՊԱՏԵՐԱԳԸՐ ՍԿԱԲ ՓԱԺԻՆԵԱՆ ՏԱԼՈՒՅՑԻՆԵՐՈՒՆ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան այցելած է Տաւուշի մարզ: Նախակեպարի մէջ վարչապետը հանդիպած է տեղի, ինչպէս նաև Բաղանիսի բնակիչներուն, այնուհետեւ եղած է Կիրանցի մէջ: Նիկոլ Փաշինեան անդրադարձած է Հայաստանի եւ Ասրապէճանի միջեւ սահմանագատման գործընթացին յայտարարելով որ, պէտք չէ թուլանք պատերազմը վերսկսի:

Ոսկեպարի մէջ ունեցած իր խօսքին մէջ վարչապետը նշած է. «Ինչպէս նախկինում պայմանաւորուել էինք, ասել էի, երբ ձեր բնակվայրի հետ կապուած գործնական խնդիրներ կը լինեն լուծելու, կը գամ եւ անձամբ ձեզ հետ կը քննարկեմ եւ կը զրուցեմ: Ի՞նչ գործնական հարց եմ եկել ձեզ հետ քննարկելու: Խնդիրն այն է, որ Հայաստանի եւ Ասրապէճանի միջեւ սահմանագատման եւ սահմանագծման գործընթացը մտնում է գործնական փուլ: Ի՞նչ է նշանակում սահմանագատում եւ սահմանագծում ընդհանրապէս, եւ մասնաւորաբար Հայաստանի Հանրապետութիւնը: Բոլոր գիտենք, դուք ինձնից լաւ գիտէք, թէ որտեղ է սկսում կամ ճանանակ գործութիւնը: Բոլոր գիտենք, թէ որտեղ է սկսում կամ

Ծար. էջ 6

ԵԼՐՈԽՈՐԻՀՐԴԱՐԱՆԸ ԸՆԴՈՒՆԵց ԵՄ-ԻՆ ԱՆԴԱՄԱԿցԵԼՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Կողմ 504, դէմ 4, ձեռնպահ 32. Ելրոխորհրդարանը ընդունեց Ելրութեան անդամակցութեան Սիութեան անդամակցելու Հայաստանի թեկնածութեան համարական անդամասնութիւնը:

Եթէ Հայաստանը շահագրգութեան ըլլայ թեկնածութիւն կարգավիճակ ստանալու համար եւ շարունակէ իր ժողովրդավարութիւնը ամրապնդող կայուն բարեկուխումներու ուղին, այդ կրնաց հիմք հանդիսանալ ԵՄ-Հայաստանը յարաբերութիւններուն մէջ փոխական համագումար բանաձեռնութիւնը:

Հայաստանին ԵՄ անդամակցութեան թեկնածութիւն կարգավիճակ ստանալու համար կողմէ համատեղ ներկայացնելու ամսագույն մասնակիութիւնը:

Հայաստանին ԵՄ անդամակ-

Ծար. էջ 6

Ծար. էջ 6

Ծար. էջ 5

ՀՅ Վարչապետն Ու Նախագահը Շնորհաւորած Են Փութինը

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան շնորհաւորական ուղերձ յղած է Վլատիմիր Փութինին՝ նախագահի պաշտօնում վերընարուելու առիթով:

Ուղերձին մէջ Փաշինեան յոյս յայտնած է, որ երկկողմ հետաքրքրութիւն ներկայացնող ըոլոր որորտներուն մէջ երկխօսութիւնը քարդանաց՝ ի շահ Հայաստանի եւ Ռուսաստանի ժողովուրդներուն:

«Մայթում եմ Ձեզ, յարգելի վլատիմիր վլատիմիրի, առողջութիւն, երջանկութիւն եւ հետաքայ յաջողութիւններ Ձեր գործունէութեան մէջ», ըստած է Փաշինեանի ուղերձին մէջ:

Փութինին շնորհաւորել է նա-

եւ Հայաստանի նախագահ Վահագն Խաչատուրեանը եւ յոյս յայտնած, որ երկու երկիրները «շարունակեն աշխոյժ փոխգործակցութիւնը քաղաքական, առեւտրատնտեսական, մարդասիրական եւ այլ ոլորտներում»:

«Ցուսով եմ, որ կը շարունակենք աշխոյժ փոխգործակցությունը քաղաքական, առեւտրատնտեսական, մարդասիրական եւ այլ ոլորտներում՝ նախտակ ունենալով բարձրացնել Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Ռուսաստանի Դաշնութեան միջեւ համագործակցութիւնն ու փոխըմբռնումը», ըստած է նախագահին ուղերձին մէջ:

Հայկական Կողմը ՌԴ-ին Ծանուցած Է «Միր» Քարտի Սպասարկումը Ղաղթեցնելու Մասին

Ռուսական կողմը Հայաստանի վճարացին համակարգին պաշտօնական ծանուցում ստացած է, որ Մարտ 30-ին դրամատունկերը պիտի դադրեցնեն «Միր» քարտերու սպասարկումը: Այս մասին յայտնած է ռուսաստանեան ԹԱԱՍ պետական գործակալութիւնը՝ վկայակոչելով «Միր»-ի պաշտօնական հաղորդագրութիւնը:

Լրատուամիջոցը կը յաւելէ, որ միեւնոյն ժամանակ «ՎԹՊ Հայաստան» դրամատունը, որ ամբողջութեամբ կը սպասարկի «Միր» քարտերը իր ենթակառուցուածքներով, պիտի շարունակէ աշխատիլ Հայաստանի մէջ ռուսական քարտով:

2024 թուականի ֆետրուարին «Միր»-ը կամ ռուսական ազգային վճարացին համակարգը ԱՄՆ պատժամիջոցներու թիրախին յայտնական մէջ կատարուի հետ»:

ուած է. Ուաշինկթըն կը պնդէ, որ այդ համակարգին միջոցով «Ռուսաստանը կը շրջանցէ պատժամիջոցները եւ կը պահպանէ կապերը միջազգային ֆինանսական համակարգին հետ»:

Մեկնարկած Է «AMADEE-24»-ի՝ «Հայաստանէն Ղէպի Մարս» Գիտարշաւը

Հայաստանի մէջ մեկնարկած է ամանման տիեզերագնացները պիտի պատրաստուին դէպի Հրատ (Մարս) թուչքներուն: Շուրջ 200 հետագոտող 25 երկրէ ժամանած են Հայաստան՝ մասնակցելու համաժողովին: Միջոցաման կը մասնակցի նաեւ Պոպկի Քանկը, GTB Holdings-ի համահիմնադիրը:

Մէկ ամիս շարունակ համանման տիեզերագնացները պիտի պատրաստուին դէպի Հրատ (Մարս) թուչքներուն: Շուրջ 200 հետագոտող 25 երկրէ ժամանած են Հայաստան՝ մասնակցելու համաժողովին: Միջոցաման կը մասնակցի նաեւ Պոպկի Քանկը, GTB Holdings-ի համահիմնադիրը:

Բարձր պատրաստուածութեամբ ամրագութեամբ պատրաստուած պիտի յանձնելու մէջ մասնակցելու համաժողովին կը մասնակցի նաեւ Պոպկի Քանկը:

անդամներն են իտալիացին Հայաստան ժամանակակ օդատիեզերական ճարտարապետ Միմոնէ Փաթերնոս թրոն, Գերմանիացին՝ արևեստական բանականութեան փորձագէտ Գարմէն Գելերը, Սպանիացին՝ աստղաբնագէտ Ինիկօ Մունյոզ իլորսան, Հոլանտացին՝

աստղաբնագէտ Թոմաս Վիլենը: Գիտնականներու խորմը կը դեկավարեն առողջապահութեան փորձագէտ Անիքա Մեհլիսը եւ բնագէտ Ռոպերթ Ուայլտը: Գիտնականները տարբեր գիտափորձեր պիտի կատարեն՝ հիմք նախապարագնութեամբ Հրատի ապագայ առաջարկութիւններուն համար:

Բարձրագոյն Ուսումնական

Հաստատութիւնները Պիտի Տեղափոխուին «Ակադեմական Քաղաք»: Փաշինեան

Ապագայ ակադեմական քաղաքի մաքերը

եւ այստեղին ստացուող գումարը ԲՈՒՀական համակարգի ֆինանսաւորման ծառայէ:

«Ակադեմական Քաղաք»-ը բաղկացած պիտի ըլլայ 6 ուղղութիւններէ, կրթական, արուեստներու, արհեստագիտական, դասական, բժշկական եւ սպայական: Համանուն հիմնադրամը ԲՈՒՀերուն վերջերս ուղարկելու մաքերը: Հստակ մասնական քաղաքականութեան խորհուրդի նիստին նշած է ան:

«Բոլոր հայաստանեան ԲՈՒՀերը պէտք է գործեն միայն «Ակադեմական Քաղաք»-ին մէջ, Դիլշանի մէջ կայացած Տնտեսական քաղաքականութեան խորհուրդի նիստին նշած է ան:

Հստակ Նիկոլ Փաշինեանի, ԲՈՒՀերական ոլորտին մէջ ինդիրները խոր են: Ան նշեց, որ Հայաստանի մէջ կայ 60 ԲՈՒՀ, սակայն եթէ այս ԲՈՒՀերը հաւասարգին միջազգային չափանիշներով, Հայաստանի մէջ որեւէ բարձրագոյն ուսումնական համաժամանակութիւնը հաւասար է այդ մը օր առաջ «Ակադեմական Քաղաք»-ին մէջ այլ ԲՈՒՀերուն միաւորուելուն դէմ արտայացուած էր նաեւ Գեղարուեստի ակադեմիայի տնօրինԱրամ հսաբեկեանը:

Ցատակ չէ՝ երբ լիարժէք պիտի սկսի գործել «Ակադեմական Քաղաք»-ը: Թէեւ կրթութեան նախարարը 2030 թուականի մասին կը խօսի, աւանի կառուցման գլխաւոր յատակագիծը կազմած գերմանական ընկերութեան ներկայացուցիչը լրիւ այլ ժամանական միաւորուելուն դէմ արտայացուած էր նաեւ Գեղարուեստի ակադեմիայի տնօրինԱրամ հսաբեկեանը:

Ցատակ չէ՝ երբ լիարժէք պիտի սկսի գործել «Ակադեմական Քաղաք»-ը: Թէեւ կրթութեան նախարարը 2030 թուականի մասին կը խօսի, աւանի կառուցման գլխաւոր յատակագիծը կազմած գերմանական ընկերութեան ներկայացուցիչը լրիւ այլ ժամանական միաւորուելուն դէմ արտայացուած էր նաեւ Գեղարուեստի ակադեմիայի տնօրինԱրամ հսաբեկեանը:

Երոխորհուրանը Ընդունեց

Շարունակուած էջ 1-էն

սին Եւրոխորհուրանի ընդունած բանաձեւը Ատրաքէճանի մէջ հերթական զղագրութեան պատճառ դարձած է:

«Հայաստանի հէտ կապերու ամրապնդան վերաբերեալ բանաձեւը «Ատրաքէճանի նկատմամբ երկակի չափանիշներու վերջուցիչը ապագանական ներկայացուցիչը կազմուեցած է»:

Այս մասին կ'ըսուի Ատրաքէճանի ԱԳՆ մամուլի քարտուղարը Այսան Հաճիզատէի մեկնականութեան գիտաբանական մամբ երկակի չափանիշներու վերջուցիչը կազմուեցած է»:

Այս մասին կ'ըսուի Ատրաքէճանի ԱԳՆ մամուլի քարտուղարը Այսան Հաճիզատէի մեկնականութեան գիտաբանական մամբ երկակի չափանիշներու վերջուցիչը կազմուեցած է»:

յաստանի միջեւ:

«Եւրոխորհուրանի 2024 թուականի Մարտ 13-ի բանաձեւը, ըլլալով անհիմն եւ կողմանակալ, նաեւ երկակի չափանիշներու վառ օրինակ է մեր երկրին նկատմամբ», նշած է արտաքին քաղաքական գերատեսչութեան պաշտօնական ներկայացուցիչը:

Պաքուն Եւրոխորհուրանին առաջարկակած է «լուծել աւելի լուրջ ինդիրները Եւրոպացի մէջ, քանի որ համոզուած է՝ «այնպիսի բանաձեւերը, ինչպիսին ընդունուածն է, որեւէ առնչութիւն չունին անոնց մէջ ամրագրուած արժէքներու հետ, ինչպիս նաեւ ամբողջութեամբ կը զերոյացնեն Եւրոխորհուրանին՝ որպէս հիմնարկ դեր»:

Տեղի Ունեցած Հնչակեան Կուսակցութեան

Շարունակուած էջ 1-էն

Նական վարչուեան ատենապիհը Տոքթ. Ռաֆֆի Պալեան, ՄԴՀԿ Վարչի Մարմինի ատենապետ Հնկ. Վագգին Խոտանեան, Վարիչ Մարմինի անդամներ եւ մեծ թիւով հանդիսատեսներ:

Հայ Ամերիկեան Խորհուրդի վարչութեան անդամ Ալիսըն Ղաֆարի Միջոցառման բացման խօսքը կատարելով անդրադարձ կա-

ման ծրագիրը: Ան ներկայացուց օրուան բանախօս եւ հասորի խմբագիր՝ Դոկտ. Պետրոս Տէր-Մաթոսեանը, վեր առնելով անոր ակադեմական նորածումները:

Նեպրասփա-Լինքըն Համալսարանի Միջին Արեւելքի արդի պատմութեան դասախօս Դոկտ. Տէր. Մաթոսեան ներկայացուց գրքի տարբեր բաժինները: Ան անդրադաւ ՄԴՀԿ հիմնադրութեան, գաղափարախօսութեան, ներփին տա-

տարեց «Մասիս» հրատարակչականի պատմականին եւ ապագայ ծրագիրները, որոնց մէջ ՄԴՀԿ պատմութեան արխիվներու հաւաքագրումը եւ թուանացումը:

Հնկերուհի Ղաֆարի իր խօսքի աւարտին հրաւիրեց ներկաները յոտնկայս յարգելու յիշատակը՝ բոլոր Հայ զինուորներուն, որոնք նահատակուեցան Հայրենիքի պաշտպանութեան ճանապարհին:

Ապա խօսք աւար օրուան զրոյցի համադրող՝ Մանուկ Աւետիքեան, որ ներկային կը վարէ «Քաղաքուունիք պատմութիւնը Հայութեան փորձառութեան ընդմէջին» բանաւոր պատմութեան հաւաքագր-

րակարծութիւններուն: Ան յայտնեց, որ ուսումնասիրութիւններով հատորին իրենց մասնակցութիւնը բերած պատմաբանները՝ ներկայացուցած են Հնչակեան Կուսակցութեան գաղափարախօսական արժատները, որոնք Հայութեան անդին երթարով ընդգրկած են այլ ազգութիւններու յեղափոխական շարժումները:

Դոկտ. Տէր-Մաթոսեանի ելոյթէն ետք համադրող՝ Մանուկ Աւետիքեան շարք մը հարցումներուղիւ բանախօսին յաւելեալ լուսաբանութիւններ ստանալու առիթ ստեղծեց: Ապա, բանախօսը պատասխանեց ներկաներէ ոմանց հարցումներուն:

Մենք Պէտք Է Թոյլ Չտանք

Շարունակուած էջ 1-էն

որտեղ է աւարտում, դա նոյն բանն է, նայած որ կողմից նայես Հայաստանի Հանրապետութիւնը»:

«Ի՞նչ առանձնայատկութիւն կայ այստեղ: Գիտէք, որ Ատրպէցանը բարձրածայնում է 4 գիւղերի մասին, 4 ոչ-ներգաւառային գիւղերի մասին ենք դեռ խօսում: Գիտէք, որ մենք բարձրածայնում ենք 31 գիւղերի մասին: Մենք բարձրացնում ենք այդ հարցը, իրենք բարձրացնում ենք այն հարցը: Եւ երբ մենք ուզում ենք ոչ միայն յանուն Հայաստանի Հանրապետութեան, այլև մասնաւորաբար Ոսկեպար գիւղի, կիրանց գիւղի համար, որպէսզի ապահովենք այդ գիւղերի անվտանգութիւնը», նաշ է վարչապետը:

Յաջորդիւ վարչապետը պատասխանած է բնակիչները յուզող բազմաթիւ հարցերուն, որոնք վերաբերած են սահմանագատման ու սահմանագծման, ենթակառուցուածքներուն, հնարաւոր խնդիրներուն ու անոնց լուծումներուն: Վարչապետը նշած է, որ հնչեցուած բոլոր հարցերն ու նկատառումները հաշուի պիտի առնուին:

Պայմանաւորուածութիւն ձեռքբերուած է, ըստ որուն՝ Ուկեպար եւ կիրանց բնակիչները պարբերաբար հանդիպում պիտի ունենան Մահմանագատման ու սահմանակին անվտանգութեան հարցերով յանձնաժողովի անդամներուն հետ՝ գործընթացին մասին տեղեկատուու-

թաւ նրա կենսական տարածքներն են, նկատի ունեմ այդ քննարկումների ժամանակ՝ մենք բոլոր փաստարկները բերում ենք, եւ այդ փաստարկներն արդարացի են: Մեր քաղաքականութիւնն այն է, որ պէտք է պատերազմ թոյլ չտանք, մենք պէտք է թոյլ չտանք պատերազմի սկսում: Եւ այս է նաեւ պատճառը, որ որոշել ենք գնալ այս հատուածներում Հայաստանի Հանրապետութեան սահմանի ճշգրտման ու դա անում ենք ոչ միայն յանուն Հայաստանի Հանրապետութեան, այլև մասնաւորաբար Ոսկեպար գիւղի, կիրանց գիւղի համար, որպէսզի ապահովենք այդ գիւղերի անվտանգութիւնը», նաշ է վարչապետը:

Յաջորդիւ վարչապետը պատասխանած է բնակիչները յուզող բազմաթիւ հարցերուն, որոնք վերաբերած են սահմանագատման ու սահմանագծման, ենթակառուցուածքներուն, հնարաւոր խնդիրներուն ու անոնց լուծումներուն: Վարչապետը նշած է, որ հնչեցուած բոլոր հարցերն ու նկատառումները հաշուի պիտի առնուին:

Պայմանաւորուածութիւն ձեռքբերուած է, ըստ որուն՝ Ուկեպար եւ կիրանց բնակիչները պարբերաբար հանդիպում պիտի ունենան Մահմանագատման ու սահմանակին անվտանգութեան հարցերով յանձնաժողովի անդամներուն հետ՝ գործընթացին մասին տեղեկատուու-

Նամակ Խմբագրութեան

Մեծարգոյ խմբագրութեանց
«Մասիս»-ի եւ «Արարատ»-ի,

Այսու ընդունեցէք մեր ջերմ գնահատանքը «Որպէսզի եկեղեցի-պետութիւն յարաբերութիւնները դառնան բնականոն» (Գ. Խոտանեան)

յօդուածին համար:

Դուք քաջութիւնը ունեցած էք մատնանշելու էապէս մերժելի ու այպանելի երեւոյթ մը, որ է Մայր աթոռի ամօթալի ու քայքայիչ պայքարը Հայութեան դիմութեան դէմ, պայքար, որուն ետին կանոնած է Մայր աթոռը իր գահակալով եւ կարգ մը հոգեւորականներով:

Իսրաէկ կը բաժնեանք այն բոլոր մտահոգութիւնները, որոնք տեղ գտած են այս խիստ դիմութիւնը յօդուածին մէջ, ինչպէս նաեւ կը ձանակցինք այն առաջարկներուն, որ այնքան պայծառամտութեամբ բարած էք:

Գրիչդ դալար:

Ողջ մնաք:

Խումբ մը սրտցաւ ընթերցողներ

Եւրոպայի Դոները Կը Բացուին

Շարունակուած էջ 1-էն

Եին եւ վերջին տարիներուն արձանագրուող տնտեսական աճը կապուած է այդ Միութեան անդամակցութեան:

Այս հանգրուանին, երբ Ռուսաստանի հետ յարաբերութիւնները կը գտնուի իրենց ամենեն վատ վիճակին մէջ, Եւրասեական Տնտեսական Միութեան դուրս գալը աւելի պիտի սրտի իրավիճակը, որուն ձգտողը չէ Յայատական: Այդ է պատճառը, որ վարչապետ Փաշինեան զգուշաւորութիւն կը ցուցաբերէ այս հարցով: Մոսկովան, որ Յայկական կողմի առած բոլոր քայլերն ու շփումները կը նօսքը կը պատկանի Յայատականի ժողովուրդին՝ մնալ Ռուսաստանի հովանին տակ, թէ ուղղուիլ դէպի Եւրոպական ընտանիքը, որուն նա կազմելով նոր հորիզոններ կրնան բացուիլ մէր ազգին առջեւ:

Յայատական ներկայիս կը գտնուի դէպի Եւրոպա տանող ճանապարհի սկզբնաւորութեան: Այդ ճամբրորդութիւնը որքա՞ն կրնայ տեւել, դժուար է ըսել: Սակայն, յստակ է որ ճանապարհի աւարտին յարաբերութիւնները կը գտնուի Եւրոպա ապահոված է գրկարաբարաց ընդունելու ժամանակին մէջ անդամակցութեան իրավուրդի տեսքում:

Հայատական ներկայիս կը գտնուի Եւրոպա ապահոված է գրկարաբարաց ընդունելու ժամանակին մէջ անդամակցութեան իրավուրդի տեսքում: Նա ստացել էր ձաների 52,18%-ը, իսկ նրա մրցակից Քեծալ Քըլըզդարողութիւնը՝ 47,82%-ը: Մասնակցութիւնը կազմել էր 85,71 տոկոս: Քըլըզդանն այդ ընտրութիւններում ստացել էր երկրը եւս հինգ տարի կառավարվելու իրաւունքը:

**Գ. ԽՈՏԱԿԵԱՆ
«ՄԱՍԻՍ»**

Երդողանը Զի Կարող Կրկին Առաջարկութեան

Շարունակուած էջ 2-էն

Թարարութիւնները հնչեցին թուրքայութ ասհմանաղբութեան փոփոխութեան շուրջ ակտիւացած բանականի փոխինին: Խորհրդարանի նախագահ նուման Քուրթութութիւնը 31-ի ընտրութիւններից յետոյ օրէնսդոր մարմինը մարմինը նախատեսութիւնը կը գույքաւորութիւնը կը ցուցաբերէ այս հարցով: Մոսկովան, որ Յայկական կողմի առած բոլոր քայլերն ու շփումներն երկու ասպարհութեան մէջ անդամակցութեան առաջարկը կը ցուցաբերէ այս հարցով:

Երդողանը թուրքայութիւնը ներկայիս 12-րդ նախագահ է՝ սկսած 2014 թուրականի Օգոստոսի 28-ից: Նա նախկինում զբաղեցրել է թուրքիայի վարչապետի պաշտօնը 2003-2014 թուրականներին, երբ երկրը դեռ խորհրդարանական պետութիւն էր եւ փաստացի այն առաջնորդութեամբ:

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ»

թիւնը կիսելու եւ առկայ հարցերը քննարկելու նպատակը:

Տաւուշի մարզպետականին պատասխանագութեան պիտի ուն

massis Weekly

Volume 44, No. 11

Saturday, March 23, 2024

NATO Chief Supports Armenia's Territorial Integrity Praises Country's Foreign Policy

YEREVAN — NATO Secretary General Jens Stoltenberg commended Prime Minister Nikol Pashinyan for pursuing a "more independent" foreign policy and deepening Armenia's ties with the U.S.-led alliance when he visited Yerevan on Tuesday.

"We support your sovereignty and territorial integrity and we also support your efforts to develop a more independent foreign policy, which we think is important," he told Pashinyan at the start of their talks.

"This is important for Euro-Atlantic security as we face a more dangerous world. Today, Armenia and Azerbaijan have a chance to achieve lasting peace after years of conflict. That is why I call on the two countries

to reach an agreement that will pave the way for the normalization of relations and lasting peace for your peoples," Stoltenberg said.

Stoltenberg arrived in the Armenian capital on the last leg of his tour of the three South Caucasus.

"Of course, we are interested in deepening our cooperation with NATO, and I hope that the Individually Tailored Partnership Program for Armenia will be accepted as soon as possible," the premier told Stoltenberg.

The NATO chief likewise expressed hope that the framework for closer NATO-Armenia cooperation will

Continued on page 2

Massis Publishing Presents Academic Book on the History of Social Democrat Hnchakian Party

PASADENA -- On March 14, 2023, Massis Publishing hosted a book presentation for the recently published work titled "The Armenian Social Democrat Hnchakian Party: Politics, Ideology, and Transnational History."

Alison Ghafari, an Executive Board member of the Armenian Council of America, commenced the presentation by contextualizing the significance of Massis Publishing within the Armenian community. She out-

lined Massis Publishing's evolution from its origins as "Massis Weekly," a newspaper covering diverse perspectives and news from Armenia and the diaspora, to the present where it operates MassisPost.com and manages a catalogue of Armenian music. Ghafari emphasized Massis Publishing's ongoing efforts to preserve Armenian history through the translation and pub-

Continued on page 3

Pashinian Meets Border Villagers On Land Transfer to Azerbaijan

TAVUSH -- Prime Minister Nikol Pashinyan met on Monday with concerned residents of two villages in Armenia's northern Tavush province adjacent to border areas which are part of delimitation process discussions with Azerbaijan.

The statement prompted serious concern from residents of several Tavush villages that would be affected by the withdrawal. The villagers say they would lose access to their land, have trouble communicating with the rest of the country and be far more vulnerable from Azerbaijani armed at-

tacks.

Pashinyan visited two of those border villages, Voskepar and Kirants, and spent more than three hours discussing the issue with locals behind the closed doors. Speaking to RFE/RL's Armenian Service afterwards, he said he repeated his assertions that the areas in question are technically not part of Armenia's internationally recognized territory.

Pashinyan said that the meetings had been completely video-recorded,

Continued on page 3

The European Parliament Adopts Resolution Proposing to Consider Armenia's Candidacy for EU Membership

STRASBOURG — The legislative body of the European Union proposes to the executive power to consider the possibility of granting Armenia the status of a candidate for membership in the European Union.

"If Armenia is interested in obtaining candidate status and continues on the path of sustainable reforms that strengthen its democracy, it can be the basis for a phase of transformation in EU-Armenia relations," said the resolution jointly presented by the deputies of the European Parliament, which was adopted this evening by 504 votes, with 4 against and 32 abstentions.

In the document, the European Parliament calls on the European Commission and the Council to actively support Armenia in expanding cooperation with the EU, not only in economic matters, but also in the fields of security, political dialogue, and people-to-people contacts.

The resolution, which is advisory in nature and does not have binding force, nevertheless became the first official response of the European Union to the recent statements from Yerevan about the desire to get closer

Continued on page 4

Armenian, Kazakh MFAs Sign 2024-2025 Cooperation Plan

YEREVAN -- The Foreign Ministers of Armenia and Kazakhstan Ararat Mirzoyan and Murat Nurtleu have signed the 2024-2025 cooperation plan between the Foreign Ministries of the two countries.

The program is important for strengthening and adjusting Armenian-Kazakh mutual cooperation, Kazakh Foreign Minister said at a press conference in Yerevan.

"A significant step was taken today, which can give additional impetus to Armenian-Kazakh relations. I am confident that the agreements we have reached will be fully implemented. I am ready to do everything on my part so that our work in this direction continues," Nurtleu said.

Armenia and Kazakhstan have a chance to open a new page in bilateral relations for the benefit of the two countries, Foreign Minister Ararat Mirzoyan said in response.

"Indeed, we are expanding the bases of our cooperation, the high level of our political dialogue testifies that the necessary prerequisites are there. Our trade and economic relations are developing dynamically," Minister Mirzoyan said, emphasizing that there is still a huge untapped potential.

During a tête-à-tête meeting earlier today the sides expressed willingness to develop the relations and make use of the untapped potential.

Ararat Mirzoyan stressed that Armenia is interested in developing bilateral relations with everyone—from the American continent to East Asia.

"Of course, the relations with Kazakhstan play an important role in this vision, and I'm glad to see the same interest from the Kazakh side. Today we reached concrete agreements on the development of these relations," the Armenian Foreign Minister said.

Armenia, UK Look at Ways to Bolster Defense Cooperation

LONDON -- On March 19th, Armenia's Ambassador to UK, H.E. Varuzhan Nersesyan met with Gilbert Timothy George Lariston Elliot-Murray-Kynynmound, the Earl of Minto, Minister of State for Defense.

Ambassador Varuzhan Nersesyan emphasized the importance of continuing to develop collaboration with the UK, particularly in defense, underscoring Armenia's unwavering com-

mitment to regional stability and peace. Highlighting the positive strides in bilateral cooperation, the Ambassador referenced the defense consultations between the Ministries of Defense of both nations late last year.

During the meeting, the sides touched upon avenues for bolstering defense cooperation, reflecting the shared resolve of Armenia and the UK towards maintaining peace and security.

MEPs Call on EU Leaders to Take Steps Towards Protection of Armenian Cultural and Religious Heritage in Artsakh

STRASBOURG — A number of Members of the European Parliament have called on EU leaders to ensure that EU takes active steps towards the protection of the Armenian cultural and religious heritage in Nagorno-Karabakh.

MEP Miriam Lexmann wrote about this on her official page of X, attaching the contents of a lengthy letter addressed to Charles Michel, President of the European Council, Ursula von der Leyen, President of the

European Commission, and Roberta Metsola, President of the European Parliament.

"Armenian cultural & religious heritage in Nagorno Karabakh is a fundamental part of our common European heritage.

This is why together with a cross-party group of @Europarl_EN colleagues we call on EU leaders to ensure that the EU takes active steps towards its protection". MEP Miriam Lexmann said in her tweet.

Armenia Sets August 1 Deadline for Russian Border Guards to Leave Zvartnotz Airport

YEREVAN—Armenia has given Russia until August 1 to withdraw its border guards from Yerevan's Zvartnots international airport, Prime Minister Nikol Pashinyan said on Tuesday.

Russian border guards have for decades been stationed at Zvartnots as well as along Armenia's borders with Turkey and Iran as part of close Russian-Armenian military ties. A senior official announced on March 6 the Armenian government's decision to remove them from the airport. It came amid a continuing deterioration of Yerevan's relations with Moscow.

Pashinyan said that the demand was formally communicated to the commanders of the Russian border guards in Armenia.

"They were informed that ... the Armenian border guard service at Zvartnots has gained enough experience and skills to carry out border controls at the airport without the help of the Russian side," he told a news conference.

"The deadline there is set for August 1, 2024. From August 1, we will perform the service on our own," he said.

Kremlin spokesman Dmitry Peskov confirmed that the Armenian side notified the Russians about its decision in a letter. He said that relevant Russian and Armenian are now engaged in "contacts" on the matter.

"I can't say more now," Peskov told reporters. "Naturally, contacts at all possible levels will continue."

NATO Chief Supports Armenia

Continued from page 1

be worked out "very soon." He also praised Armenia for sending humanitarian aid to Ukraine last year. At least some of that aid involved medication supplied to Ukrainian military hospitals.

"I welcome your solidarity with Ukraine and call on all partners to do everything in their power to prevent [Russian President Vladimir] Putin from winning his war of aggression," Stoltenberg said in a statement to the press made after the talks with Pashinyan.

Armenia to Establish National Center for Information Security and Cryptography

YEREVAN (Armradio) — To strengthen the independent in the field of information protection, the government has okayed the proposal to establish a National Center for Information Security and Cryptography State Non-profit Organization.

In cooperation with the authorized body coordinating the implementation of information security activities, the center will implement the development of security norms for electronic management systems and information exchange processes used in state bodies, prepare appropriate methodological guidelines and organize professional courses, develop new software solutions.

In addition, the organization will carry out research in the field of information security, will cooperate with state bodies, including the authorized body coordinating the implementation of information security activities, and sectoral (competent) organizations in accordance with the procedure established by Armenian legislation.

The Ministry of High-Tech In-

dstry will carry out the management of the organization, coordinate all decisions related to the organization with the authorized body in the field of information protection. The center will be staffed with leading experts in the field of information technologies with professional knowledge and experience and will undertake the development of appropriate solutions for the protection and secure transfer of information stored, processed and transmitted in the electronic management systems used by Armenian state administration bodies.

It will carry out research, scientific research, works in the field of information security aimed at obtaining appropriate software and hardware solutions, management of existing systems, increasing security, information protection and reliability of protected transmission. At the same time, the organization is entrusted with the paid provision of solutions, products it develops, the funds will be directed to the implementation of the statutory tasks of the organization.

Mikael Vardanyan Donated Garbage Trucks and Waste Bins for Masis Community

In the enlarged Masis community the problem of garbage collection will be completely solved.

Benefactor Mikael Vardanyan provided the community with a garbage truck, a multifunctional waste collection vehicle, 230 new waste containers and a truck. Thanks to the provided financial support, it will be possible to collect garbage in Masis city and 26 neighboring communities daily and fully. The total budget of the program amounted to 117 million drams.

In December of last year,

Vardanyan donated modern medical equipment of European, American and Japanese production to the maternity hospital of the Surb Grigor Lusavorich Medical Center of the RA Ministry of Health.

The maternity hospital already has new neonatal incubators, a neonatal portable ultrasound system, a high frequencyneonatal ventilator, birthing, neonatal resuscitation and medical electric-hydraulic operating multifunctional tables, a neonatal electroencephalograph and MRI patient monitoring system.

Massis Publishing Presents Academic Book

Continued from page 1

lishing of extensive archival materials of the Social Democratic Hnchakian Party ("SDHP"), as well as its role in developing SDHPArchives.org.

Manuk Avedikyan, the moderator, recognized for his contributions to history and the Armenian community, including his current role as project manager for the "California History

through the Armenian Experience" oral history project and his past work managing Armenian Genocide survivor oral history collections at the USC Shoah Foundation, introduced Dr. Der Matossian, highlighting his academic background and achievements.

Dr. Bedross Der Matossian, Professor of Modern Middle East History at the University of Nebraska-Lincoln, presented sections of the book during the event. He provided insights into the SDHP's history, including its founding members, motives, and the historical and political context of its inception. Dr. Der Matossian explored various topics covered in the book, including how it meticulously examines the origins, ideology, and regional history of the SDHP, with contributing schol-

ars investigating its role in 19th and 20th-century debates about socialism, populism, and nationalism. Dr. Der Matossian discussed the book's exploration beyond Armenian matters, highlighting the SDHP's foundational Marxist perspective and its significance in revolutionary movements. Scholars in the book drew on their expertise in languages and histories, including Armenian, Russian, Turkish, French, and

Persian, to study the party's emergence, interactions with contemporary political parties, and its role in pivotal events like the Armenian genocide and the formation of the first Armenian Republic.

Importantly, Dr. Der Matossian stressed, the book illuminates the SDHP's significance not only in Armenian historiography but also in transnational revolutionary movements. It explores the SDHP's relationships across borders, its ideological evolution, and the challenges it faced in pursuing social change within an independent united homeland and the diaspora.

Following the presentation, attendees asked questions ranging from the SDHP's historical significance, to current political impact.

Pashinyan Meets Border Villagers

Continued from page 1

and the video would be published, but the parts that contain secret elements would not be publicized.

The Prime Minister noted that the most important was what he said during the press conference on March 12.

"I also showed here the same outline of Armenia that I showed there," Pashinyan said.

Pashinyan replied to the observation that residents of the border villages of the Tavush region are concerned about the possibility of being blockaded if the so-called enclaves are handed over to Azerbaijan.

"They told us about their concerns and we answered those questions. Our approach is that there should not be a question raised by people that remains unanswered. If it remains unanswered, it means that we do not have a solution to the question," said Nikol Pashinyan.

When asked if they had answers to the residents' questions, Pashinyan said that they had answers to some questions. Regarding some questions,

I told the residents that I came not only to answer questions but also to collect those questions and put them on the government's table, to consider their answers and return with a response. There were questions, the urgency of which I felt more profoundly and emotionally on the spot," Pashinyan noted.

The most important thing, according to him, is that the people's concerns and security, should practically be proven on the ground and substantiated by structural regulations.

Pashinyan noted that he had not felt hopelessness among people during the meetings.

According to some of the villagers, Pashinyan failed to dispel all of their concerns despite assuring them that his administration has not yet made a final decision on the matter and will consult with them again.

"We said we have land holdings over there," one Kirants farmer told RFE/RL's Armenian Service. "He said 'it's part of our territory.' But if [Azerbaijani] troops are deployed there how will we go about cultivating our land? How can he make sure that we will be able to cultivate the land?"

USC Marks Inaugural Armenian History Month in April

LOS ANGELES — The USC Dornsife Institute of Armenian Studies and the USC Armenian Students' Association are excited to announce this April as the inaugural Armenian History Month at the University of Southern California.

This series of month-long events will mark a significant moment in USC's history, where students, faculty, staff, and community members will come together to honor the rich cultural heritage, history, and contributions of the Armenian-American community.

The calendar of events includes:

April 4, 1:00 PM Opening ceremony with President Carol Folt featuring exciting performances and Armenian cuisine

April 8, 6:00 PM Cultural Show-

case at the Trojan Grand Ballroom
April 15, 5:00 PM Lecture on Armenian Genocide by Manuk Avedikyan

April 17, 7:00 PM Screening and Q&A of Aurora's Sunrise

April 22, 3:00 PM Armenian Language Immersion with Dr. Shushan Karapetian

April 24, 7:00 PM Joint Armenian Students' Association Candlelight Vigil at UCLA

We eagerly anticipate the participation of the community in making the first Armenian History Month at USC a memorable and meaningful experience for all.

Further updates, detailed event schedules, and additional information will be provided in the coming weeks.

Armenian Students Win 1 Gold, 2 Bronze Medals at 9th Caucasian International Mathematical Olympiad

YEREVAN -- The Armenian team won one gold and two bronze medals at the 9th Caucasian International Mathematical Olympiad, the Ministry of Education, Science, Culture and Sports informs.

The Olympiad held at the Adygey State University in Maykop on March 11-16 brought together more than 160 students from 13 countries (Armenia, Peru, Belarus, Bulgaria, Uzbekistan, Abkhazia, Tajikistan, Serbia, Kazakhstan, Turkmenistan, Thailand, Dominican Republic, South Ossetia) and 18 regions of the Russian Federation. The Olympiad was held in two age groups: juniors (9th and 10th grades) and seniors (11th and 12th grades). The Armenian team participated in the youth age group.

Armenia was represented by a four-member team of the Artashes Shahinyan Physics-Mathematics School. 9th grade student Sargis Arakelyan clinched a gold medal, Elen Keshishyan (9th grade) and Arman Asatryan (10th grade) received bronze medals, 9th grade student Grigor Samvelyan received a letter of commendation. The team was led by Narek Mkrtumyan, a mathematics teacher at PhysMath School.

Armenian students had won four bronze medals at the 8th Caucasian International Mathematics Olympiad.

The International Mathematical Olympiad (IMO) is the World Championship Mathematics Competition for High School students and is held annually in a different country.

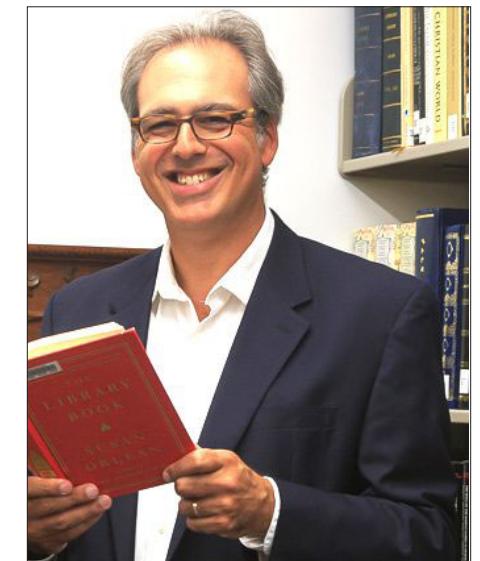
NAASR to Host Hybrid Talk by Marc Mamigonian On "Armenians In Massachusetts, 1870-1924"

BELMONT, MA — The National Association for Armenian Studies and Research (NAASR) will host a hybrid talk by Marc A. Mamigonian, "Armenians in Massachusetts, 1870-1924: Establishing a Community, Building Institutions," on Wednesday, March 20, 2024, at 7:30 pm Eastern / 4:30 pm Pacific.

Members of the community are invited to attend this final event in series of NAASR programs exploring various aspects of Armenian-American identities, Exploring Hybrid Identities of Armenian-Americans in Mass., which is supported by Mass Humanities under their Expand Massachusetts Stories Initiative.

The webinar will be accessible live on Zoom (registration required) and on NAASR's YouTube Channel.

In the under-studied area of Armenian-American history, the decades prior to the 1890s are especially murky, as a tiny number of Armenians began to form the basis for what would become a more substantial and established community; although the post-1890s decades are hardly well-documented either. Since history, Armenian-American history included, is more than just a recitation of organizations and entities, but is also made up of the stories of individuals, this presentation will combine family history with the early history of the Armenian-American community in New England and some of its developing institutions as a

means to explore the early period of Armenian-American history and identity building in Massachusetts.

Marc A. Mamigonian is the Director of Academic Affairs of the National Association for Armenian Studies and Research (NAASR), based in Belmont, MA, where he has worked since 1998. He is the co-author of the volume Annotations to James Joyce's Ulysses (Oxford University Press, 2022; with John N. Turner and Sam Slote) and is the editor of the volume The Armenians of New England (2004) and is co-editor with Mary Jane Rein and Thomas Kuehne of Documenting the Armenian Genocide: Essays in Honor of Taner Akçam (2024).

For more information contact NAASR at hq@naasr.org.

The European Parliament Adopts

Continued from page 3

to the European family.

The European Parliament calls on the leadership of the European Union to support Armenia through the European Peace Fund to expand its security area outside the CSTO and to counter hybrid threats.

"We are fully aware of the level and variety of threats that the Russian Federation may try to use against Armenia to punish it for its independent political and strategic choices. The European Union should be ready to provide quick assistance to Armenia to mitigate the negative consequences of any such unfriendly steps," said the deputies of the European Union member states.

Last month, this resolution was preceded by a discussion in the European Parliament with the participation of MPs and EU officials. EU Commissioner for International Partnership Jutta Urpilainen announced at that time that relations between Yerevan and Brussels have never been so strong.

"The decisions taken by Armenia in the past have led to political and economic difficulties and dependence in the security sphere, they cannot be overcome overnight. But the clear political will of both sides will provide an opportunity to move forward and deepen and expand our partnership," said Jutta Urpilainen.

The draft emphasizes that EU-

Armenia relations are based on such common values as democracy, rule of law, human rights, and fundamental freedoms.

"The Republic of Armenia is ready to be as close to the European Union as the EU considers possible," the resolution quotes the Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan's address to the European Parliament on October 17, 2023.

The proposed resolution also refers to the events that took place in Nagorno-Karabakh in September of last year.

"On 19 September 2023, after a nine-month illegal blockade of the Lachin Corridor, disregarding its commitments included in the November 2020 ceasefire agreement and International Court of Justice (ICJ) ruling, Azerbaijan launched an offensive on the remaining parts of the Nagorno-Karabakh not already under its control; whereas more than 100,000 Armenians had to flee the territory, resulting in Nagorno-Karabakh being almost entirely deprived of its Armenian population, who had been living there for centuries," the draft reads.

The resolution of the European Parliament also mentions the continuous threats of the Azerbaijani leadership against the territorial integrity of Armenia.

"The Azerbaijani army continues to occupy approximately 170 km² of the sovereign territory of Armenia."

